

**Міністру захисту довкілля
і природних ресурсів України
п. Руслану Стрільцю**

**Міністру економіки України
п. Юлії Свириденко**

**Голові ДРС України
п. Олексію Кучеру**

вих. №223/118 від 06.11.2023 року

Від імені Асоціації професіоналів довкілля (Professional Association of Environmentalists of the World - PAEW) висловлюю Вам повагу та звертаюся щодо наступного:

Видобуток газу та нафти під час війни є стратегічними галузями економіки.

Видобувна діяльність, як і будь-яка інша, супроводжується утворенням відходів. Питання лише в фізико-хімічному складі цих відходів, їх безпечності та можливого впливу на довкілля, здоров'я людини.

В частині управління відходами буріння, за загальними правилами розробки нафтових і газових родовищ, передбаченими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 15 березня 2017 року № 118, родовища (поклади) нафти і газу вважають підготовленими до промислового освоєння з метою видобутку вуглеводнів, якщо визначено й оцінено небезпечні екологічні фактори, які впливають або можуть вплинути на стан довкілля під час промислової розробки та первісної підготовки сировини, видалення відходів, а також розроблено раціональний комплекс заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, визначено фонові параметри його стану (п. 35, розділу III «Підготовка родовищ нафти і газу до розробки та їх класифікація» Правил).

Своєю чергою, серед заходів з охорони довкілля та надр під час влаштування, пробної експлуатації свердловин, дослідно-промислової та промислової розробки родовищ нафти і газу, передбачається нейтралізація та захоронення відпрацьованих бурових стічних вод, промивальних рідин та бурового шламу на території бурового майданчика у шламових амбарах за умови надійної гідроізоляції амбарів та III або IV класу небезпеки відходів, що захоронюються.

В іншому випадку зазначені відходи мають бути зібрані та вивезені на утилізацію або остаточне розміщення підприємствами, що мають відповідні ліцензії на цей вид діяльності.

Зверніть увагу!

IBAN UA493052990000026007046228314
Банк АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
ЄДРПОУ 44087227

Експлуатація шламових амбарів є нерозривною складовою технології буріння свердловин при амбарному способі буріння та триває до року. Після нейтралізації та захоронення відходів буріння, нафтогазовидобувними компаніями проводиться технічна і біологічна рекультивація земельної ділянки, яка була зайнята під шламові амбари і надалі така ділянка повертається власнику та її використання за цільовим призначенням продовжується.

Тривала історія нафтогазовидобувної галузі та географічне розміщення свердловин, яке охоплює значну територію країни, свідчать про помірну небезпечність відходів буріння та про безпечність амбарного способу буріння за умови дотримання технології з нейтралізації та захоронення відходів.

З іншого боку, якщо звернутися до державного регулювання, **процедуру погодження управління відходами буріння, застосування амбарного методу буріння та відповідні екологічні вимоги, вказані у дозвільних документах, нафтогазовидобувні компанії проходять під час проходження оцінки впливу на довкілля в процесі:**

- отримання, продовження спеціального дозволу на користування надрами;
- отримання дозвільних документів для буріння, видобування вуглеводнів.

Тобто під час оцінки впливу на довкілля уповноважені органи здійснюють державне регулювання і визначають для суб'єкта господарювання обов'язкові екологічні умови користування надрами, у т. ч. в частині відходів буріння.

Паралельно в країні реалізується реформа управління відходами та Закон України «Про управління відходами» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20>. Частиною другою статті 41 Закону передбачено, що суб'єкти господарювання для здійснення операцій з оброблення відходів зобов'язані отримати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів до початку своєї діяльності.

На виконання статті 42 Закону Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України було розроблено Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів» <https://mepr.gov.ua/povidomlennya-pro-oprylyudnennya-proyektu-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-zatverdzhennya-poryadku-vydachi-vidmovy-u-vydachi-anulyuvannya-dozvolu-na-zdijsnennya-operatsij-z-obroblennya-vidhod/> (далі — «Порядок»).

Враховуючи те, що частиною третьою Розділу XI Прикінцеві та перехідні положення Закону встановлено, що управління відходами видобувної промисловості, що утворилися внаслідок проведення розвідувальних робіт, видобутку, оброблення (перероблення, збагачення) та зберігання корисних копалин, розроблення родовищ корисних копалин, до прийняття окремого закону у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється відповідно до норм цього Закону, **можна зробити попередній висновок, що дія Порядку буде розповсюджуватись і на нафтогазовидобувні компанії, оскільки в процесі видобування ними здійснюється нейтралізація відходів буріння та їх захоронення в шламових амбарах.**

Фактично створюється дублювання дозвільної процедури, оскільки шламові амбари є тимчасовими технологічними спорудами, нерозривно пов'язаними з видобуванням вуглеводнів, а компаніями вже отримані дозволи на користування нафтогазоносними надрами, у т. ч. відповідні висновки з ОВД на видобування вуглеводнів, буріння свердловин та екологічні умови нейтралізації, захоронення відходів буріння.

Зазначена ситуація суперечить Законам України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про правотворчу діяльність»!

Також **необхідність оформлення дозволу на кожен шламовий амбар, як мінімум, уповільнить процес видобутку на період від 6 місяців**, оскільки подання документів для отримання дозволу можливе лише після отримання висновку з ОВД щодо оброблення відходів (відповідно до п. 5 проекту Порядку).

IBAN UA493052990000026007046228314
Банк АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
ЄДРПОУ 44087227

За таких обставин, зважаючи на властивості відходів буріння, безпечність технології їх нейтралізації та захоронення в шламових амбарах, — додаткова задубльована дозвільна процедура є недоцільною, не виправданою та не раціональною.

Навпаки, за своєю суттю ніяким чином не впливає на технологію нейтралізації та захоронення відходів буріння в шламових амбарах, а лише створює додаткове адміністративне навантаження, регуляцію, збільшення вартості кінцевого продукту, який сплачує кожен пересічний громадянин.

Сподіваємось на вирішення окресленої проблеми!

З повагою,
Президентка Асоціації професіоналів довкілля

Людмила ЦИГАНУК

Виконала: *Наталія Мороз*: (063)849-3806,
natali.paeu@gmail.com

IBAN UA493052990000026007046228314
Банк АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
ЄДРПОУ 44087227